

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/70/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618201664
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2618201664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Ľubice Spálovej, v spore žalobkyne: A. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX Q., zastúpená Advokátskou kanceláriou Kurucová s.r.o., so sídlom Hurbanova 486/2, 905 01 Senica, proti žalovanému: Ing. H. Q., PhD., nar. X.X.XXXX, bytom Q. T. U. XX, XXX XX Q. T. U., zastúpený JUDr. Jurajom Gábrišom, advokátom so sídlom Kocel'ova 17, 821 08 Bratislava, o určenie, že veci patria do dedičstva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica, č. k. 6C/38/2018-160 zo dňa 24. júna 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovaný má voči žalobkyni **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že do dedičstva po jej nebohom bratovi X. Y., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, patria aj nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Q., zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedené Okresným úradom Senica ako parcely registra „C“, a to pozemok parc. č. 92/2 - záhrady vo výmere 383 m², pozemok parc. č. 92/5 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 51 m², pozemok parc. č. 92/6 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 32 m² so stavbou parc. č. 92/5 - garáž, so stavbou parc. č. 92/6 - hospodárska budova (v ďalšom texte „nehnutelnosti“).

1.1. Po skonštatovaní, že ide o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (v ďalšom texte „C. s. p.“) a žalobkyňa ako výlučná dedička po svojom nebohom bratovi X. Y. (v ďalšom texte „nebohý brat“, resp. „nebohý brat žalobkyne“) má na určení naliehavý právny záujem, súd prvej inštancie prejudiciálne skúmal platnosť darovacej zmluvy, ktorou brat žalobkyne previedol nehnuteľnosti na žalovaného. Ako dôvod neplatnosti darovacej zmluvy žalobkyňa uviedla, že jej nebohý brat previedol sporné nehnuteľnosti tesne pred svojou smrťou na žalovaného, ktorý využil duševný stav jej nebohého brata trpiaceho chronickým alkoholizmom. Súd prvej inštancie skúmal, či nebohý brat žalobkyne trpel duševnou poruchou, ktorá by ho robila nespôsobilým na uzavretie darovacej zmluvy dňa 5.3.2018, či konal v prechodnej alebo trvalej duševnej poruche. Vykonaným dokazovaním zistil, že nebohý brat žalobkyne zomrel dňa 1.6.2018 v obci Q.. Ako príčina smrti boli uvedené zhubný nádor hypofaryngu s tracheostomiou a chronický ethylizmus. Nehnuteľnosti sú vo vlastníctve žalovaného na základe darovacej zmluvy uzavretej dňa 5.3.2018 medzi nebohým bratom žalobkyne ako darcom a žalovaným ako obdarovaným. Z potvrdenia všeobecného lekára pre dospelých MUDr. T. Y. súd prvej inštancie zistil, že nebohý brat žalobkyne bol jeho pacientom nepretržite od roku 1997 až do jeho úmrtia X.X.XXXX, počas tejto doby mu nebolo nikdy diagnostikované ochorenie chronický ethylizmus a nebol nikdy liečený na akúkoľvek duševnú chorobu alebo závislosť. Nebohý brat žalobkyne navštevoval

ambulanciu lekára orientovaný a sám si obstarával lekársku starostlivosť, lekárske doklady potrebné pre život, prácu, poistenie a invalidný dôchodok. Na základe jeho lekárskeho záznamu menovaný nemal zníženú schopnosť, či spôsobilosť samostatne a racionálne sa rozhodovať a konať. Z výsluchu žalobkyne súd zistil, že jej brat od roku 2015 až do priznania invalidného dôchodku pracoval na RD Senica, robil pomocníka v rámci svojej profesie. Do konca roku 2016 sa bavili normálne, potom sa ich vzťahy prerušili a komunikovala s ním len cez svoju právnu zástupkyňu. Z výsluchu žalovaného súd zistil, že s bratom žalobkyne sa spoznal ako sused v roku 2016, keď si brat žalobkyne v jeho susedstve kúpil rodinný dom po tom, čo žalobkyňa nesúhlasila, aby býval v rodičovskom rodinnom dome. Nehnuteľnosti daroval žalovanému z toho dôvodu, že správanie sestry v ňom vyvolalo takú averziu, že jej nechcel zanechať v žiadnom prípade žiaden majetok. Mal záujem predať aj záhradu a záujem kúpiť ju mal sused. Žalobkyňa však viedla proti svojmu bratovi spor, v katastri bola poznámka, ktorá kupujúceho odradila. Ďalej sa majetku mohol zbaviť závetom, ale nevedel koho by mohol ustanoviť za závetného dediča. Za jednoduchšie riešenie považoval uzavretie manželstva, jeho družka však v deň plánovanej svadby X.X.XXXX zomrela. Z výsluchu svedkyne A. T., súd prvej inštancie zistil, že brat žalobkyne svedkyňu vždy spoznal, nikdy sa nestalo, že by ju nevedel zaradiť. Nemá skúsenosť, že by nebol orientovaný v priestore a v čase. Nikdy takéto skutočnosti neuviedla ani jeho priateľka. Bývali často pod vplyvom alkoholu. Svedok Y. R. svojej výpovedi uviedol, že sa považuje za človeka, ktorý bol najbližšie bratovi žalobkyne, ktorý mu pomáhal vybavovať všetko čo treba. Svedok prevádzkuje krčmu, do ktorej brat žalobkyne chodil, trávili spolu veľa času, neopil sa tak, že by stratil orientáciu, rozum mu úplne fungoval. Čo sa týka nakladania s nehnuteľnosťami, pohrebu, vedel všetko. Ešte v apríli 2018 robil opravy elektriny a dokázal ešte i v máji pracovať, hoci bol na tom fyzicky zle, ale vedel posúdiť, či sa tá vec opraviť dá, alebo nedá. Ťažko sa mu rozprávalo, mal zavedenú kanylu, ale rozumovo bol v poriadku až do konca života. Zbavoval sa majetku z toho dôvodu, že ho sestra vystaňovala z domu. Svedok M. Y. potvrdil, že bol v pravidelnom kontakte s bratom žalobkyne, pomáhal mu s návštevou lekárov, zabezpečoval mu odvoz, neskôr si už sanitku zabezpečil sám. Rozprávali sa normálne, nikdy sa nestalo, že by ho nepoznal. So žalobkyňou mali zlé vzťahy. Svedok T. V., ktorý pracuje v PD Senica ako opravár poľnohospodárskych strojov vo svojej svedeckej výpovedi potvrdil, že brat žalobkyne robil vysokoprúdovú elektrinu, robil všetko čo bolo treba, ekonómovi a predsedovi nastavoval programy. Takto pracoval určite ešte na jar 2018, zavolali si ho aj počas PN, keď si nevedeli poradiť. Bolo na ňom somaticky vidieť, že je chorý, ale rozum mu fungoval na 100 %, lebo túto robotu by nemohol robiť, keby mal problémy s rozumom. Aj svedok U. V. potvrdil, že posledný krát videl brata žalobkyne pri práci v máji 2018, bol chorý, nevládal, priviezol ho, posadil na stoličku a robili na kombajne snímač na sietie. On bol úžasne šikovný odborník, robili spolu veľa vecí, zvony v kostole. Nestalo sa nikdy, že by ho videl dezorientovaného. Svedok Ing. Y. S., starosta obce Q. vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že brat žalobkyne bol pre neho inteligentný človek, ktorý vedel vždy, čo hovorí. Mali sa s družkou v obci zosobášiť, vôbec by ho nenapadlo zauvažovať o tom, že nie je spôsobilý vstúpiť do manželstva. Určite si sem tam vypil, ale nie tak, že by nevedel, čo robí. Vzťah žalobkyne s jej bratom bol komplikovaný. Prišla sa na obec opýtať, ako sa má brat, svedkovi to prišlo zvláštne, pretože je to jeho sestra. Nikdy nemal žiaden podnet, že by bol v stave, kedy mu treba zabezpečiť pomoc od odborných lekárov z oblasti psychiatrie. Nikdy nepochyboval o jeho duševnom zdraví.

1.2. Súd prvej inštancie vyhodnotil vykonané dokazovanie tak, že darovacia zmluva uzatvorená medzi nebohým bratom žalobkyne a žalovaným bola oboma zmluvnými stranami podpísaná a podpisy boli mestom Senica riadne osvedčené. Všeobecným obvodným lekárom nebohého brata žalobkyne bol MUDr. T. Y. nepretržite od roku 1997 až do úmrtia dňa X.X.XXXX a počas tejto doby mu nebolo nikdy diagnostikované ochorenie chronický ethylizmus a nebol nikdy liečený na akúkoľvek duševnú chorobu alebo závislosť. Nebohý navštevoval ambulanciu lekára orientovaný a sám si obstarával lekársku starostlivosť, lekárske doklady potrebné pre život, prácu, poistenie a invalidný dôchodok, nemal zníženú schopnosť, či spôsobilosť samostatne a racionálne sa rozhodovať a konať. Žalobkyňa svoje tvrdenie, že jej nebohý brat trpel chronickým alkoholizmom ničím relevantným nepreukázala. Súd prvej inštancie uviedol, že diagnostika chronického abúzu alkoholu musí byť komplexná, založená na klinickom pozadí, dotazníkoch, laboratórnych parametroch a iných významných medicínskych záveroch. Dlhodobé (možno mnohoročné) nadužívanie alkoholu je spôsobilé vyvolať degeneratívne a deštruktívne zmeny centrálnnej nervovej sústavy a tým poruchy nervového systému s rozvojom duševnej poruchy, je však nutné posúdenie znalcom, či ide o duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, je trvalého charakteru s nepriaznivou diagnózou. Vykonanie znaleckého dokazovania v predmetnom spore nebolo možné, zdravotná dokumentácia brata žalobkyne neobsahuje žiaden záznam ani liečbu na ethylizmus, takúto diagnózu nemal stanovenú, nebol na ňu liečený a iné prostriedky na stanovenie diagnózy

by znalec nemal k dispozícii. Žalobkyňa trvala na tom, že od jari 2017 mal brat diagnostikované onkologické ochorenie a hoci mal k nej brat negatívny postoj, starala sa o neho tak, že mu pomáhala cez onkológa, MUDr. W., ktorý ju informoval o tom, že je vážne chorý a treba mu pomáhať, chodila osobne za MUDr. W., aby mu predpísal lieky, vybavovala mu invalidný dôchodok, posielala mu tlačivá. Súd nevykonával navrhovaný dôkaz žalobkyňou, a to výsluchom MUDr. W., pretože žiadne relevantné skutočnosti, na ktoré by mal byť MUDr. W. vypočutý žalobkyňa nenavrhol, výsluch by nepreukázal skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva by boli významné, jednalo by sa o nadbytočný dôkaz ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom. MUDr. W. nedal podnet ku konaniu, ktoré by smerovalo k obmedzeniu spôsobilosti brata žalobkyne na právne úkony. Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že nebohý brat žalobkyne síce požíval alkoholické nápoje, nie však do takej miery, aby to malo vplyv na jeho uvažovanie a rozhodovaciu schopnosť pri uzatváraní darovacej zmluvy. Vypočutí svedkovia sa zhodli na tom, že vedel vždy čo robí, racionálne uvažoval, rozumovo bol v poriadku a bol orientovaný v čase a priestore. Medzi žalobkyňou a jej bratom boli vedené súdne spory v roku 2016, 2017, v ktorých žalobkyňa označila svojho brata ako riadneho účastníka sporu a jeho spôsobilosť na právne úkony ničím nespochybňovala. V roku 2017 mala žalobkyňa záujem o vyriešenie sporov so svojim bratom, komunikáciu zasielala žalovanému bez zmienky o tom, že má pochybnosti o bratovej spôsobilosti na právne úkony. O rozumovej spôsobilosti brata žalobkyne svedčili všetci vypočutí svedkovia, dokázal si kúpiť rodinný dom, riešiť si s pomocou kamarátov ťažký zdravotný stav, prejavíť vôľu ako zabezpečiť pohreb a poslednú rozlúčku. Brat žalobkyne mal preukázateľne za cieľ zbaviť sa svojho majetku za každú cenu, aby ho nezdedila sestra. Bol to slobodný prejav jeho vôle pravdepodobne motivovaný komplikovanými vzťahmi so svojou sestrou, keď sa musel vysťahovať z rodičovského domu, keď sa nedokázali dohodnúť a svoje problémy riešili súdnou cestou. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno v spore, pričom nemal preukázané ani porušenie dobrých mravov žalovaným pri uzatváraní darovacej zmluvy.

1.3. Právne svoje rozhodnutie súd odôvodnil poukazom na ustanovenie § 137 písm. c) C. s. p., § 38 ods. 2 a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (v ďalšom texte „Občiansky zákonník“).

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C. s. p.), súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) C. s. p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.).

2.1. Žalobkyňa odôvodnila svoje odvolanie tým že súd prvej inštancie nezistil náležité skutkový stav veci, pretože odmietol vykonať ňou navrhnuté dôkazy. Navrhla výsluch MUDr. U., ohiadajúcej lekárky, ktorá uviedla ako príčinu smrti jej brata okrem zhubného nádoru chronický ethylizmus. Tento návrh súd prvej inštancie nevykonával a ani nerozhodol o zamietnutí tohto návrhu, čím porušil právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Všetci svedkovia, ktorí boli v konaní vypočutí, jednoznačne uviedli, že brat žalobkyne požíval alkohol denne, čo vyplýva z lekárskeho správ, ktoré súdu predložila. Súd prvej inštancie zamietol jej návrh na vykonanie výsluchu MUDr. E. W., hoci mohol mať podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci. MUDr. E. W. by sa vedel vyjadriť k tomu, ako brat dodržiaval liečebné postupy, či potreboval pomoc, požíval alkohol, aké lieky užíval a podobne. Tento lekár by sa vedel vyjadriť k tomu, či mal brat problém s alkoholom a v akom bol psychickom stave. Dňa X.X.XXXX sa mali brat ženiť, jeho snúbenica sa opila, ležala na dvore na slnku a zomrela. Žalobkyňa navrhla zabezpečiť spis týkajúci sa uvedeného úmrtia, pretože brat jej neposkytol pomoc, ani nezavolať záchranku. Tento dôkaz súd odmietol vykonať, hoci by z neho bolo jasné, v akom stave brat bol, či bol opitý alebo nie, a prečo neposkytol sám prvú pomoc svojej snúbenici. Navrhla, aby súd zabezpečil spisy Okresného súdu Senica sp. zn. 7C/87/ 2016, najmä ospravedlnenia jej nebohého brata a sp. zn. 11C/74/2016 z dôvodu, že v každom jednom vyjadrení brat uvádzal vždy iné skutočnosti a tituly nadobudnutia vlastníckeho práva. Z týchto rozporných výpovedí je nepochybné, že mal psychické problémy. Žalovaný zastupoval jej brata v konaní pred Okresným súdom Senica sp. zn. 7C/31/2019 a mal mu za právne

služby platiť. Doklad o zaplatení, ktorý požadovali, aby súdu predložil, nepredložil, je preto otázne či brat daroval nehnuteľnosti z vďačnosti alebo bol žalovaným prinútený. Svedkami bolo preukázané, že nie žalovaný, ale práve svedkovia Y. R. a M. Y. pomáhali jej bratovi, vybavovali mu jeho osobné veci a obstarávali mu denné potreby. Žalovaný mu síce radil a zastupoval v konaniach pred súdom, ale za túto pomoc si nechal platiť. Žiadala, aby žalovaný predložil dohodu o právnej pomoci, pretože bratovi vystavil faktúru za poskytnutie právnej pomoci. Tento dôkaz však nebol vykonaný, hoci mohol preukázať, že jej brat nedaroval žalovanému nehnuteľnosti z vďačnosti, ale v núdzi a v závislosti na právnych radách žalovaného. Uviedla, že k bratovi sa nikdy nesprávala nepriateľsky, jeho vzťah k žalobkyni sa vyhrotil až po nadviazaní kontaktu so žalovaným. Tieto skutočnosti v žalobkyni vzbudzujú dojem, že jej brat neuzavrel darovaciu zmluvu dobrovoľne, nerozumel obsahu a zmyslu darovacej zmluvy. Súd prvej inštancie nevykonal ani dotaz na dopravný inšpektorát koľkokrát mal jej brat zadržaný vodičský preukaz, kedy a z akého dôvodu. Súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhované dôkazy nebolo preto možné vyhotoviť znalecký posudok na posúdenie psychického stavu jej brata, či bol schopný uzavrieť darovaciu zmluvu.

2.2. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie za účelom zabezpečenia ňou navrhovaných dôkazov, aby súd náležite zistil skutkový stav veci. Nevykonaním navrhovaných dôkazov jej súd znemožnil uplatňovať práva procesného útoku a právo na spravodlivý súdny proces.

2.3. Žalobkyňa ďalej dôvodila tým, že správne nie je ani rozhodnutie súdu o trovách konania, pretože rozhodnutie súdu záviselo od odborného posúdenia či jej brat bol alebo nebol schopný uzavrieť darovaciu zmluvu. Je potrebné prihliadať aj na ustanovenie § 257 C. s. p..

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že s tvrdeniami uvedenými v odvolaní nesúhlasí. Pokiaľ žalobkyňa vo svojom odvolaní poukazuje na súdom nevykonané dôkazy, podľa žalovaného tieto dôkazy súd nevykonal z dôvodu smrti darcu a z dôvodu, že dôkazy navrhované žalobkyňou, by v predmetnom konaní dôvodne nič nepreukázali. Súd prvej inštancie sa v časti 29. a 30. odôvodnenia rozsudku podrobne vyrovnal s otázkou zistenia zdravotného stavu brata žalobkyne formou znaleckého posudku a uviedol dôvody nevykonania ďalších navrhovaných dôkazov žalobkyňou. Súd nevykonal žalobkyňou navrhnutý dôkaz výsluchom onkológa MUDr. W., u ktorého sa jej brat liečil, pretože žalobkyňa nenavrhla žiadne relevantné skutočnosti, na ktoré by mal byť MUDr. W. vypočutý. Súd prvej inštancie dôvodne poukázal na skutočnosť, že MUDr. W. ničím nedal podnet ku konaniu, ktoré by smerovalo k obmedzeniu spôsobilosti brata žalobkyne na právne úkony. Z vykonaného dokazovania výsluchom šiestich svedkov vyplynulo, že brat žalobkyne síce požíval alkoholické nápoje, avšak nie do takej miery, aby to malo vplyv na jeho uvažovanie a rozhodovaciu schopnosť pri uzatváraní darovacej zmluvy. Všetci vypočutí svedkovia sa zhodli na tom že, brat žalobkyne vždy vedel, čo robí, racionálne uvažoval, rozumovo bol v poriadku a bol orientovaný v čase a priestore tak, že si dokázal sám kúpiť rodinný dom a riešiť za pomoci kamarátov svoj ťažký zdravotný stav. Žalobkyňa v súdnom konaní neuniesla dôkazné bremeno.

3.1. Vo vzťahu k odvolaniu voči výroku o trovách konania žalovaný vyjadril názor, že žalobkyňa nespĺňa podmienky na uplatnenie nepriznania náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

3.2. Žalovaný navrhol aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávneným subjektom, zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), e) a h) C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je nedôvodné.

5. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že žalobkyňa si svoj nárok uplatnila určovacou žalobou, súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď predovšetkým skúmal, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) C. s. p.. Vychádzal pri tom z tvrdenia žalobkyne že je výlučnou dedičkou po svojom nebohom bratovi a rozhodnutie vo veci ovplyvní jej právne postavenie, na základe čoho konštatoval, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

6. Podľa § 137 písm. c) C. s. p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

7. Súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, či tento záujem jestvuje, túto skúma súd ex offa, t. j. z úradnej povinnosti, platí to ako pre prvoinštančný súd, tak aj pre súd odvolací. Z uvedeného dôvodu naliehavý právny záujem žalobkyne na určení skúmal aj odvolací súd, pričom zhodne s prvoinštančným súdom dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na žalobnom návrhom uplatnenom určení.

8. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bola žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému určení, že nehnuteľnosti opísané v žalobnom návrhu patria do dedičstva po jej nebohom bratovi z dôvodu, že žalovaný využil duševný stav jej brata, ktorý trpel závažnou chorobou, chronickým alkoholizmom a uzavrel s ním darovaciu zmluvu týkajúcu sa predmetných nehnuteľností. Konanie žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi, pretože zneužil závislosť jej brata ako jeho zástupca a nechal si nehnuteľnosť darovať.

9. Predmetom odvolacieho konania je v súlade s odvolacími dôvodmi uplatnenými žalobkyňou preskúmať správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol, keď skonštatoval, že žalobkyňa v konaní neuniesla dôkazné bremeno a súvisiacim výrokom priznal žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobkyňa napadla rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Svoje rozhodnutie dostatočne presvedčivo, výstižne a zrozumiteľne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré ako správne poukazuje a preberá tak v plnom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav veci. Za účelom vyrovnania sa s odvolacími námietkami žalobkyne uvádza nasledovné:

13. Podľa žalobkyne jej súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie, použiteľný pre civilné konanie, je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 03. septembra 1953, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Obsah práva na spravodlivý proces je široký a tvoria ho jednotlivé práva, ktoré je možné vyvodit' predovšetkým z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre

ľudské práva. Okrem iných tvorí obsah práva na spravodlivý proces aj právo na prístup k súdu, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, právo na spravodlivé prejednanie vecí, ktoré samotné obsahuje aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Dôvodom na zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia je taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (porovnaj (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, str. 1239, resp. 1302).

14. Porušenie práva na spravodlivý proces malo podľa žalobkyne spočívať v tom postupe súdu prvej inštancie, ktorý na návrh žalobkyne odmietol vykonať ňou navrhnuté dôkazy, bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie a k tomu zabezpečiť všetky dôkazy.

15. Podľa čl. 8 C. s. p., strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

16. Podľa Čl. 17 C. s. p., súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

17. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p., súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

18. Podľa § 191 ods. 1 C. s. p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. Podľa § 191 ods. 2 C. s. p., vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 220 ods. 2 C. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonali, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Z dikcie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že strana sporu má procesnú povinnosť uviesť skutkové okolnosti veci a na podporu svojich tvrdení navrhovať dôkazy, na druhej strane je tu oprávnenie súdu rozhodnúť o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom toto oprávnenie sleduje princíp hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania. „Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo 262/2009). Zákonodarca však uložil súdu povinnosť jasne a výstižne v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetliť, ktoré navrhnuté dôkazy nevykonali a z akého dôvodu.

22. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zistil, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 30. vysvetlil, prečo nevykonali výsluch MUDr. W. a prečo vo veci nenariadil znalecké dokazovanie. Odvolací súd súčasne konštatuje, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysvetlil, prečo nevykonali žalobkyňou navrhnuté dokazovanie výsluchom MUDr. U., prečo nepripojil spis OO PZ Senica týkajúci sa úmrtia snúbenice brata žalovanej, nepripojil spisy Okresného súdu Senica sp. z., 7C/31/2019 a sp. zn. 11C/74/2016 a ani nevykonali dožiadanie na dopravný inšpektorát.

23. Predovšetkým je potrebné konštatovať, že súd je povinný postupovať v konaní v súlade s citovaným Čl. 17 C. s. p., ktorý zakotvuje princíp hospodárnosti konania. Princíp hospodárnosti znamená aj to, že súd sa v procese dokazovania obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov. Skutkové poznatky sú tie, ktoré podávajú informáciu o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávaný nárok.

24. Žalobkyňa sa uplatneným nárokom domáhala určenia, že nehnuteľnosti, ktoré daroval jej brat žalovanému patria do dedičstva po nebohom bratovi, pretože darovacia zmluva uzatvorená medzi jej bratom a žalovaným je neplatná v zmysle § 38 ods. Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka.

25. Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Neplatnosť právneho úkonu podľa citovaného ustanovenia § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť (viď judikát publikovaný pod č. 4/71).

28. S poukazom na žalobkyňou uplatnený nárok a citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie správne zamerl dokazovanie na vyriešenie prejudiciálnej otázky, či brat žalobkyne konal v duševnej poruche, ktorá by ho robila neschopným uzatvoriť predmetnú darováciu zmluvu, resp. či nedokázal v čase uzatvorenia darovacej zmluvy posúdiť následky svojho konania alebo či sa uzatvorená darovacia zmluva prieči dobrým mravom, a teda je z niektorého z týchto dôvodov neplatná. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd zistil, že z navrhnutých dôkazov súd prvej inštancie vykonal tie, ktoré mali relevanciu k vyriešeniu stanovenej prejudiciálnej otázky.

29. Dokazovaním vykonaným výsluchom svedkov, oboznámením sa so stanoviskom všeobecného ošetrujúceho lekára mal súd prvej inštancie zistený ucelený obraz o bratovi žalobkyne ako o človeku, ktorý síce požíval alkoholické nápoje pravidelne, až do konca svojho života bol však schopný príležitostne vykonávať špeciálne, kvalifikované práce, nikdy sa neliečil na duševnú chorobu, nikto zo svedkov u neho nepozoroval duševnú poruchu, ako sa svedkovia vyjadrili vždy vedel čo robí, racionálne uvažoval. Z výpovedí svedkov vyplynulo, že viacerí z nich s ním trávili viac času, ako žalobkyňa, jeho sestra, s ktorou mal zlé vzťahy, mali teda poznatky o spôsobe života brata žalobkyne, jeho úvahách v súvislosti s majetkom i jeho rozumových schopnostiach. Takto zistený skutkový stav svedčil tomu, že bolo nadbytočné - nevhodné vykonávať dokazovanie dôkazmi, ktoré žalobkyňa uviedla ako odmietnuté - nevykonané súdom prvej inštancie. S poukazom na zistené skutkové poznatky, zistené v procese dokazovania by pre rozhodnutie súdu nemal význam výsluch MUDr. U., ktorá vykonala prehliadku mŕtveho a do listu o prehliadke mŕtveho uviedla ako iný závažný chorobný stav chronický ethylizmus. V spojení s výsluchmi svedkov a potvrdením ošetrujúceho lekára tento výsluch nemal relevanciu k zisťovaniu, či brat žalobkyne konal v duševnej poruche, ktorá by ho robila neschopným uzatvoriť predmetnú darováciu zmluvu, resp. nedokázal v čase uzatvorenia darovacej zmluvy posúdiť následky svojho konania. Takúto výpovednú hodnotu nemali ani ďalšie žalobkyňou navrhované dôkazy - spis OO PZ Senica týkajúci sa úmrtia snúbenice brata žalovanej, spisy Okresného súdu Senica sp. zn. 7C/31/2019 a sp. zn. 11C/74/2016 ani prípadné dožiadanie na Dopravný inšpektorát. Odvolací súd zdôrazňuje, že relevantným predmetom dokazovania nebolo zisťovanie, či brat žalobkyne užíval alkohol, ale skúmanie, či v čase uzatvorenia darovacej zmluvy konal v duševnej poruche, ktorá by ho robila neschopným uzatvoriť predmetnú darováciu zmluvu, resp. nedokázal v čase uzatvorenia darovacej zmluvy posúdiť následky svojho konania. Súd prvej inštancie postupoval v konaní správne, dokazovanie zamerl správnym smerom a v súlade s procesnou zásadou hospodárnosti nevykonal vyššie uvedené, žalobkyňou navrhnuté dokazovanie. Procesným pochybením súdu prvej inštancie však je, že v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, prečo nevykonal uvedené dokazovanie. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu však odvolací súd konštatuje, že nejde o nesprávny procesný postup takej intenzity, ktorý by zakladal porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces, pričom ňou navrhnuté (a nevykonané) dôkazy nemajú potenciál dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností. Odvolací súd sa stotožňuje aj s tým zistením súdu prvej inštancie, podľa ktorého nebolo preukázané ani porušenie dobrých mravov v súvislosti s uzatvorením darovacej zmluvy. Ako vyplynulo z výsluchov svedkov, konanie brata žalobkyne bolo logickým vyústením ich zlých vzťahov, keď vediac o svojej ťažkej onkologickej chorobe, chcel so svojím majetkom naložiť ešte za života tak, aby jeho sestra - žalobkyňa po ňom nededila.

30. K ďalšiemu žalovanou uplatnenému odvolaciemu dôvodu, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd uvádza, nasledovné:

31. Nesprávne právne posúdenie veci ako odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd

- a) neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu),
- b) aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú),
- c) obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo
- d) správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016 str. 1241).

32. Ani tento odvolací dôvod uplatnený žalobkyňou nie je daný, pretože súd prvej inštancie správne zvolil právnu normu (§ 38 ods. 2, § 39 Občianskeho zákonníka), ktorú aj správne aplikoval.

33. Žalobkyňa napadla aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania s tým, že rozhodnutie súdu záviselo od odborného posúdenia, či jej brat bol alebo nebol schopný uzavrieť darovaciu zmluvu, pričom mala k dispozícii lekárske správy, ktoré jednoznačne preukazujú alkoholizmus jej brata. Je preto potrebné podľa žalobkyne prihliadnuť na ustanovenie § 257 C. s. p..

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C. s. p., keď žalovanému, ktorý bol v spore úspešný v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

35. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. V citovanom ustanovení § 255 ods. 1 C. s. p. je vyjadrená zásada úspechu v spore, ktorá je základným kritériom pre priznanie náhrady trov konania. Zásada úspechu vo veci sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť úspešnej strane sporu všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (§ 251 C. s. p.). Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobného návrhu a výroku, ktorým súd vo veci rozhodol. Žalobca má plný úspech vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia súdu zhoduje so znením žalobného návrhu - teda ak sa žalobe vyhovel v celom rozsahu. Žalovaný má plný úspech vtedy, ak bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá.

37. V preskúmvanej veci je nesporné, že žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu, žalovaný tak bol úspešný v celom rozsahu a v zmysle citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 C. s. p. mu preto zásadne patrí náhrada trov konania v celom rozsahu (s prihliadnutím na ustanovenie § 251 C. s. p.).

38. Podľa žalobkyne mal súd prvej inštancie prihliadnuť na ustanovenie § 257 C. s. p. z vyššie opísaných dôvodov.

39. Podľa § 257 C. s. p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Citované zákonné ustanovenie umožňuje nepriznať náhradu trov konania úspešnej strane sporu, vyžaduje však súčasné splnenie dvoch podmienok

- dôvody osobitného zreteľa
- výnimočné okolnosti veci.

41. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou nemožno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Predovšetkým odvolací súd zdôrazňuje, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (z ktorého zrejme žalobkyňa vychádzala) a zásadu úspechu v konaní je potrebné uplatniť aj na konania, kde rozhodnutie závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Napokon v preskúmvanej veci rozhodnutie nezáviselo od úvahy súdu ani od znaleckého dokazovania, pretože jeho nariadenie nebolo dôvodné - viď argumentáciu vyššie. Skutočnosť, že žalobkyňa mala k dispozícii lekárske správy preukazujúce alkoholizmus jej brata nebolo pre rozhodnutie súdu určujúce, pretože žalobkyňa v konaní neuniesla

dôkazné bremeno a nepreukázala, že jej brat v čase uzatvárania darovacej zmluvy konal v duševnej poruche, ktorá by ho robila neschopným uzatvoriť predmetnú darovaciu zmluvu, resp. nedokázal v čase uzatvorenia darovacej zmluvy posúdiť následky svojho konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa preto v žalobkyňou prednesených skutočnostiach nespočívajú. Pretože podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti veci musia byť splnené súčasne, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa zistené nie sú, skúmanie výnimočnosti okolností veci nie je dôvodné. Odvolací súd napriek tomu konštatuje, že nie je daná ani výnimočnosť okolností danej veci. Ustálená judikatúra sa zhoduje v tom, že pri aplikácii ustanovenia § 257 C. s. p. (predtým § 150 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) sa musí jednať o skutočne výnimočný, zvláštny prípad. V preskúmvanej veci sa o takýto prípad nejedná.

42. S poukazom na uvedené odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie postupoval aj pri rozhodovaní o trovách konania správne, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, odvolacie námietky žalobkyne sú nedôvodné.

43. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa citovaného ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

44. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, má preto voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., aj vzhľadom na to, že tu neboli dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C. s. p.). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).